

נוהל הממונה לגיבוש הצעת תכנית לשיקומו הכלכלי של היחיד

נוהל הממונה לגיבוש הצעת תכנית לשיקומו הכלכלי של היחיד

תוכן עניינים

א. רקע ומטרת הנוהל	3
ב. הגדרות	3
ג. מועדים	3
ד. גיבוש הצעת הממונה	4
ה. תוכן הצעת הממונה	4
ו. המלצה על ביטול הצו לפתיחת הליכים	5
ז. המלצה למתן צו לשיקום כלכלי לחייב הכולל הפטר לאלתר (עם מימוש נכסים או ללא מימוש נכסים)	5
❖ שיקול הדעת בהמלצה על הפטר לאלתר	5
❖ פרטי ההצעה	6
ח. המלצה למתן צו לשיקום כלכלי הכולל תכנית פירעון	6
❖ המלצה למתן צו לשיקום כלכלי עם חובת תשלומים	6
❖ פרטי ההצעה	6
❖ גובה התשלום החודשי	7
❖ תקופת התשלומים	7
❖ ההגבלות שיחולו על החייב	10
❖ המשך או הפסקת הפעלת עסק	10
❖ המלצה על מתן צו לשיקום כלכלי הכולל תכנית פירעון וללא חובת תשלומים	11
❖ פרטי ההצעה	11
ט. הוראות נוספות שיכללו בהמלצת הממונה על מתן צו לשיקום כלכלי	11
❖ נכסי קופת הנשייה ומימושם	11
❖ כללי	11
❖ הכשרה להתנהלות כלכלית נכונה	13
❖ פירוט החובות שההפטר לא יחול לגביהם	13
❖ המלצה על הוראות נוספות שיכללו בצו לשיקום כלכלי	14

נהלי הממונה על הליכי חדלות הפירעון

תאריך: 28.04.2021

תאריך עדכון: 07.07.26

מספר נוהל: 16 מספר מהדורה: 2

אחראי נוהל: עו"ד הילה גולברי בר- און

נוהל הממונה לגיבוש הצעת תכנית לשיקומו הכלכלי של היחיד

א. רקע ומטרת הנוהל

1. הצו לשיקום כלכלי שניתן על ידי בית המשפט לגבי יחיד (להלן: "החייב") הינו הצו המרכזי בהליך חדלות הפירעון. צו זה קובע תכנית לפירעון חובותיו של החייב ולשיקומו הכלכלי ובכך גם את מועד ההפטר שיקבל החייב לאחר שיעמוד בהוראות ובתנאים שנקבעו בצו ובחובותיו מכוח החוק. בהתאם לסעיף 154 לחוק, על הממונה להגיש לבית המשפט, קודם למתן הצו, הצעת תכנית לשיקומו הכלכלי של החייב (להלן: "ההצעה" או "הצעת הממונה"). ההצעה מהווה את הבסיס שבעזרתו יקבע בית המשפט את הוראות הצו לשיקום הכלכלי, ובשל כך מיוחסת לה חשיבות יתרה.
2. מטרתו העיקרית של נוהל זה היא להסדיר את שיקול הדעת שיפעיל הממונה בגיבוש המלצותיו, במסגרת הצעת הממונה, בנוגע להמשך הליכי חדלות הפירעון בעניין החייב או סיומם.

ב. הגדרות

- "**החוק**" - חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 ;
- "**חייב**" - יחיד ;
- "**ההצעה**" או "**הצעת הממונה**" - הצעת תכנית לשיקומו הכלכלי של היחיד שמגבש הממונה ומגיש לבית המשפט בהתאם להוראות סעיף 154 לחוק.
- "**התקנות**" - תקנות חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ט - 2019.
- למונחים אחרים תהא המשמעות שיש להם בחוק ובתקנות.

ג. מועדים

3. בהתאם להוראות סעיף 154 לחוק, יגיש הממונה לבית המשפט את הצעתו בתוך 60 ימים ממועד קבלת דוח ממצאי הבדיקה מהנאמן.
4. עם סיום הכנת הצעת הממונה, יישלחו באמצעות המערכת המקוונת של הממונה העתק מההצעה לחייב וכן הודעה על הגשת הצעת הממונה לנושים, לרבות הודעה על זכותם של החייב והנושים להגיש לבית המשפט את תגובתם להצעה.

ד. גיבוש הצעת הממונה

5. הממונה יגבש את ההצעה באופן שיקדם את הגשמת מטרותיו המרכזיות של הליך חדלות הפירעון, ובכלל זה השאת שיעור החוב שייפרע לנושים ושיקומו הכלכלי של החייב.
6. הצעת הממונה תגובש על בסיס דוח ממצאי הבדיקה שהגיש הנאמן לממונה. בגיבוש ההצעה ישקול הממונה את המלצות ומסקנות הנאמן שפורטו בדוח האמור וכן את עמדות החייב והנושים במידה והעבירו התייחסותם לדוח.
7. הצעת הממונה תפרט את המלצת הנאמן תוך התייחסות לטעמים בגינם קיבל הממונה המלצה זו או לאי קבלתה באופן חלקי או מלא.
8. נגע מידע שמופיע בהצעת הממונה לקטין, יגיש הממונה לבית המשפט, במידת הצורך, את שמו ופרטי זהותו בנפרד מההצעה, ופרטים אלה לא יופיעו בהצעת הממונה אשר עומדת לעיון, למעט עובדת היותו קטין, אלא אם מדובר בחייב עצמו.
9. סבר הממונה כי ההצעה כוללת פרטים העשויים לפגוע בפרטיותם של מי שמוזכרים בו, יביא הממונה בחשבון את הפגיעה הכרוכה בעיון בפרטים האמורים ורשאי הוא להגיש אותם פרטים לבית המשפט בנפרד מהצעתו ובמקרה זה הם לא יועמדו לעיון.
10. סבר הממונה כי ההצעה כוללת מידע שיש בגילוייו כדי לפגוע בהמשך ניהול ההליכים, רשאי הוא להגיש את המידע לבית המשפט בנפרד מההצעה ובמקרה זה הוא לא יועמדו לעיון.

ה. תוכן הצעת הממונה

11. בהתאם לקבוע בסעיף 154 לחוק, על הצעת הממונה להתייחס לכל העניינים שיש לכלול בצו לשיקום כלכלי כמפורט בסעיף 161 לחוק ולפרט את הממצאים שעל בסיסם גובשה ההצעה, ובכלל זה הממצאים המפורטים בדוח ממצאי הבדיקה. כמו כן, תכלול ההצעה המלצות מנומקות של הממונה בנוגע להמשך הליכי חדלות הפירעון בעניין החייב או סיומם.

12. המלצות הממונה שיכללו בהצעה יגובשו בהתאם לאחת משלוש האפשרויות הבאות:

המלצה למתן צו
לשיקום כלכלי הכולל
תכנית פירעון
עם חובת תשלומים
ומימוש נכסים

המלצה למתן צו
לשיקום כלכלי הכולל
הפטור לאלתר
עם מימוש נכסים או ללא
מימוש נכסים

המלצה לביטול הצו
לפתיחת הליכים
בהתאם לסעיף 183 או 286
לחוק

13. המלצת הממונה בנוגע לאפשרויות השונות למתן צו לשיקום כלכלי תתבסס, בין היתר, על ההחלטה האם יש להטיל על החייב חובת תשלומים.

ההחלטה האם להטיל חובת תשלומים על החייב תקבע בהתאם למדיניות הממונה המפורטת במסמך אמות מידה לקביעת תשלום חודשי ובהתאם להוראות החוק, וזאת תוך שימת דגש על כושר ההשתכרות של החייב, ובנוסף בהתחשב בין היתר בסכום הדרוש לחייב, לבן זוגו ולמי שפרנסתו עליו להוצאות המחיה הבסיסיות ובהכנסות של בן זוגו של החייב ושל מי שפרנסת החייב עליו, כפי שהם עולים מדוח ממצאי הבדיקה שהוגש על ידי הנאמן.

ו. המלצה על ביטול הצו לפתיחת הליכים

14. ביטול ההליכים בשל התנהלות החייב - במקרים בהם התנהלות החייב מצדיקה זאת, ימליץ הממונה בהצעה על ביטול הצו לפתיחת הליכים, בהתאם להוראות סעיף 183 (המפנה לסעיף 163 (ג)(1)) לחוק ולהוראות נוהל הגשת בקשה לביטול ההליכים בשל התנהלות החייב.

15. ביטול ההליכים בשל אי חדלות פירעון - ככלל, במקרים בהם עולה כי החייב אינו בחדלות פירעון, כמשמעותו בסעיף 2 לחוק, או אם אין בצו כדי לסייע במניעת חדלות פירעונו, ימליץ הממונה על ביטול ההליכים בהתאם להוראות סעיף 286 לחוק ולהוראות נוהל הגשת בקשה לביטול ההליכים בשל התנהלות החייב.

ז. המלצה למתן צו לשיקום כלכלי לחייב הכולל הפטר לאלתר (עם מימוש נכסים או ללא מימוש נכסים)

16. שיקול הדעת בהמלצה על הפטר לאלתר

16.1. ככלל, במקרים בהם סבור הממונה שאין להטיל על החייב חובת תשלומים ימליץ הממונה על מתן צו לשיקום כלכלי לחייב הכולל הפטר לאלתר בהתאם להוראות סעיף 167(א) לחוק.

16.2. אולם, במקרים חריגים המצדיקים זאת רשאי הממונה להמליץ על מתן הפטר לאלתר גם כאשר גובה התשלום החודשי שניתן להטיל על החייב עומד על סכום נמוך מאוד.

16.3. במקרים בהם מתקיים לגבי החייב תנאי מהתנאים להארכת תקופת התשלומים לפי סעיף 163(ג) לחוק, כמפורט בסעיף 21.3 להלן, ככלל לא ימליץ הממונה על מתן צו לשיקום כלכלי הכולל הפטר לאלתר לחייב, אלא על מתן צו לשיקום כלכלי שאינו כולל הפטר לאלתר וללא חובת תשלומים, כאמור בסעיף 167(ב) לחוק וכפי שיפורט בהמשך.

יחד עם זאת, כאשר מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, ימליץ הממונה על מתן הפטר לאלתר לחייב על אף שמתקיים לגבי החייב תנאי כאמור.

כך לדוגמא, הממונה עשוי להמליץ על מתן הפטר לאלתר לחייב למרות שניתן בעניינו צו פתיחת הליכים ב-7 השנים שקדמו לתחילת ההליך, במקרים בהם החייב "נקלע" לחובות מבלי שהייתה לו שליטה על הנסיבות.

16.4. יובהר כי אין מניעה להמליץ על הפטר לאלתר לפי סעיף 167 לחוק גם כשבקופת הנשייה נכללים נכסים למימוש. הנכסים יישארו נכסי קופת הנשייה וימומשו לטובת הנושים לאחר מתן ההפטר לאלתר, כאמור בסעיף 174(ב) לחוק.

17. פרטי ההצעה

הצעת הממונה למתן צו לשיקום כלכלי הכולל הפטר לאלתר תכלול, בין היתר, המלצות מנומקות בנוגע לנושאים המפורטים להלן:

- המלצה על הנכסים שיכללו בקופת הנשייה, אם ישנם כאלה, הנכסים שימומשו במסגרת ההליכים ואופן מימושם, כמפורט בסעיף 25 להלן.
- פירוט הסכום הכולל שצפוי להיות מופקד בקופת הנשייה לאחר סיום מימוש הנכסים ופירוט שיעור החלוקה המשוערת לנושים בהתאם לסוג החובות ומועד החלוקה המוצע.
- פירוט החובות שלגביהם לא יחול ההפטר, כמפורט בסעיף 27 להלן.
- המלצה בנוגע להכשרה להתנהלות כלכלית נכונה שיעבור החייב, כמפורט בסעיף 26 להלן.
- המלצה לכלול בצו לשיקום כלכלי הוראות נוספות, כמפורט בסעיף 28.1 להלן.

ח. המלצה למתן צו לשיקום כלכלי הכולל תכנית פירעון

❖ המלצה למתן צו לשיקום כלכלי עם חובת תשלומים

18. הממונה ימליץ על מתן צו לשיקום כלכלי עם חובת תשלומים, בהתאם להוראות סעיפים 162-163 לחוק.

19. פרטי ההצעה

הצעת הממונה למתן צו לשיקום כלכלי עם חובת תשלומים תכלול, בין היתר, המלצות מנומקות בנוגע לנושאים המפורטים להלן:

- המלצה על גובה התשלום החודשי ועל משך תקופת התשלומים, כמפורט בסעיפים 20 ו-21 להלן.
- המלצה על הנכסים שיכללו בקופת הנשייה, הנכסים שימומשו במסגרת תכנית הפירעון ואופן מימושם כמפורט בסעיף 25 להלן.
- פירוט הסכום הכולל שצפוי להיות מופקד בקופת הנשייה לאחר סיום ביצוע התשלומים ומימוש הנכסים ופירוט שיעור החלוקה המשוערת לנושים בהתאם לסוג החובות.
- המלצה בנוגע להגבלות שיחולו על החייב והתקופה המומלצת להחלתן, כמפורט בסעיף 22 להלן.
- המלצה לעניין המשך או הפסקת הפעלת עסק בנסיבות בהן מנהל החייב עסק, כמפורט בסעיף 23 להלן.

- פירוט החובות שההפטר לא יחול לגביהם, כמפורט בסעיף 27 להלן.
- המלצה בנוגע להכשרה להתנהלות כלכלית נכונה שיעבור החייב, כמפורט בסעיף 26 להלן.
- המלצה לכלול בצו לשיקום כלכלי הוראות נוספות, כמפורט בסעיף 28.2 להלן.

20. גובה התשלום החודשי

הצעת הממונה תפרט את גובה התשלום החודשי שמומלץ לקבוע לחייב. הסכום יקבע בהתאם להוראות סעיפים 160 ו-162(א) לחוק, על בסיס מדיניות הממונה המפורטת במסמך אמות המידה לקביעת תשלום חודשי. יובהר כי במסגרת הצו לשיקום כלכלי על התשלום החודשי להתבסס על כושר ההשתכרות של החייב ולא על השתכרותו בפועל. המסמך האמור אינו כולל התייחסות לאופן קביעת כושר ההשתכרות של החייב ומדיניות בהקשר זה תקבע בהמשך.

21. תקופת התשלומים

21.1. תקופת תשלומים בת 3 שנים

ככלל, ימליץ הממונה על תקופת תשלומים בת 3 שנים ממועד מתן הצו לשיקום כלכלי, כקבוע בסעיף 163(א) לחוק.

21.2. תקופת תשלומים קצרה מ-3 שנים

הממונה ישקול להמליץ על תקופת תשלומים קצרה מ-3 שנים, בהתאם להוראות סעיף 163(ב) לחוק, כאשר מתקיימות נסיבות אישיות, המצדיקות את הקדמת המועד לקבלת ההפטר.

בשיקולים אם להמליץ על קיצור התקופה יתחשב הממונה, בין היתר, בפגיעה הצפויה לנושים מקיצור תקופת התשלומים ובהשפעה שיש לקיצור כאמור על שיקומו הכלכלי של החייב.

21.3. תקופת תשלומים העולה על 3 שנים

הממונה ישקול להמליץ על תקופת תשלומים ארוכה מ-3 שנים, כאשר מתקיים ביחס לחייב תנאי מהתנאים המפורטים באחד או יותר מסעיפי המשנה לסעיף 163(ג) או בסעיף 163(ה) לחוק, כמפורט להלן:

21.3.1. פגם בהתנהלות החייב בהליכים

בהתאם לסעיף 163(ג)(1) לחוק, רשאי בית המשפט לקבוע תקופת תשלומים ארוכה משלוש שנים אם החייב עשה אחד מאלה בהליכי חדלות הפירעון:

- נהג בחוסר תום לב, במטרה לנצל לרעה את ההליכים;
- לא שיתף פעולה עם הנאמן או הממונה;
- הפר את ההגבלות שהוטלו עליו באופן שהיה עלול לפגוע בהליך חדלות הפירעון;

בקבלת ההחלטה אם התנהלות כאמור של החייב מצדיקה המלצה להאריך את תקופת התשלומים יבחן הממונה את כלל נסיבות המקרה הרלוונטיות, לרבות תכיפות המעשים או המחדלים חומרתם ו/או התמשכותם וכן, את כוונתו, תום ליבו של החייב בביצוע המעשים או המחדלים, נסיבותיו האישיות של החייב והתנהלות הכוללת שלו בהליכים.

א. כך, לדוגמא, עשויים המקרים שלהלן להצדיק המלצה על הארכת תקופת התשלומים מעבר ל-3 שנים: אי עמידה בחובת התשלומים כנדרש, אי הגשת דוחות על הכנסות והוצאות כנדרש, יצירת חובות חדשים בתקופת ההליכים, אי התייצבות לבירור שלא בתום לב, אי שיתוף פעולה עם הנאמן בביצוע הבדיקה הכלכלית ובמימוש נכסי קופת הנשייה, הסתרת מידע, ניהול עסק ללא אישור וכדומה.

יובהר כי בכפוף לנסיבות כל מקרה לגופו מדיניות הממונה בנוגע להארכת תקופת התשלומים בשל אי עמידה של החייב בחובות ההליך היא כדלקמן:

▪ **על כל יצירת פיגור בביצוע תשלום חודשי יומלץ על הארכת תקופת התשלומים בחודש. אולם כלל זה לא יופעל במקרה בו קיימים רק שני פיגורים בביצוע התשלום החודשי.**

▪ **על כל יצירת פיגור בהגשת דוח דו-חודשי בדבר הכנסות והוצאות יומלץ על הארכת תקופת התשלומים בחודש. אולם כלל זה לא יופעל במקרה בו קיים פיגור אחד בהגשת דוח דו חודשי.**

▪ ככל שמחדליו של החייב בהליך אינם רבים והחייב פעל לסלק את כל המחדלים עד למועד הדיון בצו לשיקום כלכלי, באופן שלא פגע בהתנהלות ההליך, ישקול הממונה להמליץ שלא להאריך את תקופת התשלומים או להמליץ על הארכת תקופת התשלומים לתקופה קצרה יותר מהמפורט לעיל.

▪ כמו כן במסגרת הפעלת שיקול הדעת לעניין הארכת תקופת התשלומים הממונה יביא בחשבון את הנסיבות שהובילו ליצירת המחדלים של החייב והאם היה בהן כדי להשפיע על יכולתו לעמוד במחויבויות ההליך כך לדוגמא יש לקחת בחשבון בהקשר זה את עובדת היותו של החייב בשירות מילואים פעיל אשר מנע ממנו לעמוד במחויבויות ההליך.

יובהר כי בכל מקרה על החייב לסלק את מלוא מחדליו עד לסיום ההליכים לצורך קבלת הפטר.

ב. כמו כן, התנהלות החייב בעת הגשת הבקשה למתן צו לפתיחת הליכים, עשויה גם היא להצדיק קביעת תקופת תשלומים הארוכה מ-3 שנים. זאת, לאור ההגדרה בסעיף 4 לחוק למושג "הליכי חדלות הפירעון" לפיה תחילתם במועד הגשת בקשה לצו לפתיחת הליכים. לפיכך, ניתן לקבוע תקופת תשלומים

ארוכה במקרים בהם עולה לאחר מתן הצו לפתיחת הליכים, כי החייב **פעל בחוסר תום לב בעצם הגשת הבקשה למתן הצו**, על מנת לנצל לרעה את הליכי חדלות הפירעון.

כך הוא גם במקרה של פגם בהתנהלות החייב לפני מועד הגשת הבקשה לצו לפתיחת הליכים, לרבות במועד יצירת החובות. וזאת כאשר עולה שהתנהלות החייב מעידה על ניצול לרעה בחוסר תום לב של ההליכים.

21.3.2. פגם ביצירת החובות

ככלל, ימליץ הממונה על תקופת תשלומים ארוכה משלוש שנים בהתקיים אחת מהנסיבות המפורטות בסעיף 163(ג)(2) לחוק:

- החוב נוצר מהתחייבות או מהתקשרות בעסקה בהיקף משמעותי שביצע החייב בעת שידע או שהיה עליו לדעת כי יש סיכוי גבוה שלא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו;
- החוב נוצר מהזנחה חמורה בניהול ענייניו הכלכליים של החייב, שנעשתה בחוסר תום לב;
- מקורו של החוב בחובת תשלום פיצויים לפי סעיף 77 לחוק העונשין;

21.3.3. ביצוע עסקאות הגורעות מקופת הנשייה -

ככלל, בהתאם להוראות סעיף 163(ג)(3) לחוק, ימליץ הממונה על תקופת תשלומים ארוכה משלוש שנים כאשר:

- החייב ביצע עסקאות הגורעות מקופת הנשייה (בהתאם לסעיפים 219 עד 221 לחוק); ובנוסף -
- מנסיבות המקרה עולה כי הדבר נעשה במטרה לבצע העדפת נושים, לגרוע נכסים מקופת הנשייה או להבריח נכסים.

21.3.4. הליכי חדלות פירעון קודמים -

ככלל, בהתאם להוראות סעיף 163(ג)(4) לחוק, ימליץ הממונה על תקופת תשלומים ארוכה משלוש שנים כאשר ניתן לגבי החייב צו כינוס לפי פקודת פשיטת הרגל¹ או צו לפתיחת הליכים אחר בשבע השנים שקדמו לתחילת הליכי חדלות הפירעון.

יחד עם זאת, ישקול הממונה שלא להאריך את משך תקופת התשלומים כאשר התנהלות החייב בתקופה עובר לפתיחת ההליכים החדשים היתה סבירה וראויה, ככל שיש בפני הממונה מידע על כך.

בנוסף, ככלל כאשר מדובר בהליך קודם שבוטל ימליץ הממונה על הארכת תקופת התשלומים ב- 6 חודשים, זאת בכפוף לנסיבות הקשורות להליך הקודם, העילות

¹ לפי סעיף 375(ב) לחוק, צו כינוס שניתן ליחיד לפי פקודת פשיטת הרגל לפני יום התחילה של החוק, יראו אותו לעניין סעיף 163(ג)(4) כצו לפתיחת הליכים אחר.

לביטולו, וכן את הנסיבות שהביאו לפתיחת ההליך הנוסף.

יובהר כי בכל מקרה נתון שיקול דעת לממונה להמליץ להאריך או שלא להאריך את התקופה בשל הליכים קודמים בהתאם לכלל נסיבות המקרה.

21.3.5. נסיבות כלכליות מיוחדות וחריגות -

בהתאם לסעיף 163(ה) לחוק, רשאי בית המשפט לקבוע תקופת תשלומים ארוכה משלוש שנים כאשר מתקיימות לגבי החייב נסיבות כלכליות מיוחדות וחריגות שבשלן אין זה צודק לקבוע תקופת תשלומים של 3 שנים בלבד, וכי תקופה זו אינה מביאה לאיזון הראוי בין זכות הנושים לפירעון חובם ובין הצורך בשיקומו הכלכלי של החייב.

הממונה ישקול להמליץ על קביעת תקופת תשלומים ארוכה משלוש שנים בהתאם לסעיף האמור, בין היתר, כאשר היקף החובות של החייב גבוה מאוד באופן יחסי לשווי נכסי קופת הנשייה, או כאשר צפויה לחייב הכנסה גבוהה המצדיקה את הארכת התקופה.

21.4. תקופת תשלומים שאינה קצובה בזמן -

סעיף 163(ד) קובע כי במקרים חריגים בהם מתקיים תנאי מהתנאים להארכת תקופת התשלומים, המפורטים בסעיף 163(ג)(1)-(3) לחוק, בשל מעשה של החייב שנעשה בנסיבות חמורות או בחוסר תום לב, רשאי בית המשפט לקבוע תקופת תשלומים שאינה קצובה בזמן. במקרים חריגים אלה ישקול הממונה המלצה על תקופת התשלומים שאינה קצובה בזמן בהתחשב בנסיבות המקרה.

22. ההגבלות שיחולו על החייב

- 22.1. הצעת הממונה תכלול המלצה ביחס להגבלות שיחולו על החייב, מבין ההגבלות הקבועות בסעיף 142(1) עד (5) לחוק, בציון התקופה בה מומלץ שההגבלות יחולו בהתאם להוראות סעיף 161(ב)(4) לחוק. ההגבלות יוטלו, כולן או חלקן, במידה וימצא בית המשפט כי הן נחוצות לשם הגנה על הנושים או כדי למנוע מהחייב להגדיל את חובותיו.
- 22.2. ככלל הממונה ימליץ על הטלת מלוא ההגבלות על החייב עד למועד ההפטר.

23. המשך או הפסקת הפעלת עסק

- 23.1. במידה והממונה הורה בהתאם להוראות סעיף 157(א) לחוק, על הפעלת עסק על ידי החייב בתקופת הביניים, יפרט זאת הממונה בהצעה. בנסיבות אלה, תכלול ההצעה המלצה לעניין הפסקה או המשך הפעלת העסק ובמידה והומלץ על המשך הפעלת העסק, תפרט ההצעה את התנאים הנדרשים להמשך הפעלת העסק בתקופת התשלומים.
- 23.2. המלצת הממונה תגובש בהסתמך על המלצת הנאמן בדוח ממצאי הבדיקה כאמור בסעיף 153(ג)(8) לחוק והממצאים שעל בסיסם גובשה המלצה זו, תוך שקילת עמדות החייב והנושים במידה והעבירו התייחסותם לדוח האמור, ובהתאם למדיניות הממונה.

❖ המלצה על מתן צו שיקום כלכלי הכולל תכנית פירעון וללא חובת תשלומים

הממונה ימליץ על מתן צו לשיקום כלכלי לחייב שאינה כוללת הפטר לאלתר וללא חובת תשלומים בנסיבות בהן עולה כי אין מקום להטיל על החייב חובת תשלומים ויחד עם זאת, בהתאם לשיקולים שפורטו בסעיף 16.3 לעיל הוחלט שלא להמליץ על מתן הפטר לאלתר לחייב.

24. פרטי ההצעה

הצעת הממונה למתן צו לשיקום כלכלי שאינה כוללת הפטר לאלתר וללא חובת תשלומים תכלול, בין היתר, המלצות מנומקות בנוגע לנושאים המפורטים להלן:

- הנסיבות המצדיקות אי מתן הפטר לאלתר לחייב, המפורטות בסעיף 163(ג) לחוק.
- התקופה המומלצת להמשך ניהול ההליכים עד להפטר.
- בנוגע לגיבוש המלצה זו יחולו ההוראות המפורטות בסעיף 21 לעיל בנוגע לתקופת התשלומים, החלות במקרה בו הממונה ממליץ על מתן צו לשיקום כלכלי עם חובת תשלומים, לרבות ההוראות בנוגע לתקופה שאינה קצובה בזמן.
- המלצות בנוגע לכל הנושאים המפורטים בסעיף 19 לעיל, החלים בנוגע להמלצה למתן צו לשיקום כלכלי עם חובת תשלומים, למעט המלצה על גובה התשלום החודשי.

ט. הוראות נוספות שיכללו בהמלצת הממונה על מתן צו לשיקום כלכלי

25. נכסי קופת הנשייה ומימושם

כללי

- 25.1. הצעת הממונה תפרט, בהסתמך על דוח ממצאי הבדיקה של הנאמן, את כל הנכסים הנכללים בקופת הנשייה, במידה ויש נכסים כאלה, וכן את הנכסים אותם מומלץ לממש במסגרת תכנית הפירעון והצעה מנומקת לאופן מימושם וכן פירוט הנכסים אותם הומלץ שלא לממש והטעמים לכך.
- 25.2. המלצה בנוגע למימוש בית המגורים של החייב תגובש בהתאם להוראות החוק ולמדיניות הממונה לעניין זה.

פרטים נוספים:

ההצעה תכלול בנוסף, בהתאם לסוג ההמלצה, את הפרטים המפורטים להלן:

25.3. כאשר מדובר בהמלצה על צו לשיקום כלכלי עם חובת תשלומים

25.3.1. הכללת נכסים שיוקנו לחייב עד למתן ההפטר

הצעת הממונה תציין במפורש כי כל נכס שיוקנה לחייב עד למתן ההפטר ייכלל בנכסי קופת הנשייה, כאמור בסעיף 164 (א) ו- (ב) לחוק.

25.3.2. הכללת נכסים מסוימים שיוקנו לחייב לאחר מתן ההפטר

הממונה ישקול להמליץ שקופת הנשייה תכלול גם נכסים מסוימים שיוקנו לחייב לאחר מתן ההפטר (להלן בסעיף זה: "נכסים שיוקנו לחייב בעתיד"). יובהר כי לא מדובר בנכסים שהזכות בהם הוקנתה לחייב לפני מועד ההפטר, שכן אלה שייכים לקופת הנשייה. המלצת הממונה תתבסס על הוראות סעיף 164(ג) לחוק וההוראות שלהלן:

א. הצעת הממונה תכלול המלצה כאמור, במקרים חריגים בלבד המצדיקים שימוש בנכסים שיוקנו לחייב בעתיד לצורך תשלום חובות העבר בהליך, בין היתר, כאשר שיעור החלוקה הצפוי לנושים במסגרת תכנית הפירעון נמוך מאוד.

ב. ככלל, תכלול ההמלצה רק נכסים שיוקנו לחייב בעתיד (שלא כתוצאה ממימוש יכולת ההשתכרות שלו), כגון: זכיה בפרס כספי, זכויות בירושה, פוליסת ביטוח חיים שהחייב מוטב בה וכד'. בנסיבות בהן צפוי לחייב כושר השתכרות עתידי גבוה, ניתן להמליץ על הארכת תקופת התשלומים, כמפורט בסעיף 21.3.5 לעיל.

ג. אורך התקופה יקבע בהתאם לכלל נסיבות המקרה, בין היתר בהתחשב באורך תקופת התשלומים עליה המליץ הממונה. ככלל, ימליץ הממונה על הכללת נכסים שיוקנו לחייב בעתיד לתקופה שלא עולה על שנה ממועד תום תקופת התשלומים.

25.4. כאשר מדובר בהמלצה על צו לשיקום כלכלי הכולל הפטר לאלתר

המלצה כאמור תכלול, בנסיבות המתאימות, גם התייחסות להכללת נכסים שיוקנו לחייב לאחר ההפטר, כמפורט להלן:

25.4.1. ככלל, לאור הפגיעה בזכותם של הנושים להיפרע את חובם בשל מתן ההפטר לאלתר לחייב, ישקול הממונה בחיוב מתן המלצה לפיה קופת הנשייה תכלול גם נכסים שיוקנו לחייב בתקופה שלאחר מתן ההפטר לאלתר (להלן בסעיף זה: "נכסים שיוקנו לחייב בעתיד"), כולם או חלקם, בהתאם להוראות סעיף 167(ג) לחוק.

25.4.2. המלצה כאמור עשויה לכלול נכסים שיוקנו לחייב בעתיד מכל סוג שהוא.

25.4.3. ככלל המלצה כאמור תתייחס לנכסים שיוקנו לחייב בעתיד בתקופה שלא תעלה על 3 שנים, בהתאם להוראות סעיף 167(ג) לחוק.

25.4.4. בנסיבות חריגות בלבד, ישקול הממונה להמליץ על תקופה העולה על שלוש שנים ביחס לנכסים מסוימים בלבד, בהתאם למפורט בסעיפים 25.3.2 ב-ו לעיל.

26. הכשרה להתנהלות כלכלית נכונה

- 26.1. במידה ועולה מדוח ממצאי הבדיקה כי הנסיבות שהובילו לחדלות הפירעון של החייב מצביעות על כך שהכשרה להתנהלות כלכלית נכונה תסייע לשיקומו הכלכלי, יכלול הממונה בהצעתו המלצה מנומקת שהחייב יעבור הכשרה כאמור.
- 26.2. בגיבוש המלצתו יפעל הממונה בהתאם להוראות סעיף 161(ב)(5) לחוק ולמדיניות הממונה בנושא ובהתאם ל"נוהל הממונה בעניין הכשרה כלכלית לחייבים".

27. פירוט החובות שההפטר לא יחול לגביהם

- 27.1. הצעת הממונה תפרט, בהתאם לסעיף 154(ב) וסעיף 161(ב) לחוק, את חובות העבר של החייב שלגביהם לא יחול ההפטר. כמו כן, במקרים המתאימים, הצעת הממונה תכלול המלצה לבית המשפט האם יש מקום להחיל או לא החיל על חובות עבר מסוימים הפטר. הצעת הממונה בעניין זה תגובש בהתאם להוראות סעיף 175 לחוק.

- 27.2. בהתאם לסעיף 175(א) לחוק ההפטר לא יחול על חובות עבר אלה:

- **תשלום עונשי כהגדרתו בסעיף 4 לחוק² (בכפוף לאמור בסעיף 27.3 להלן);**
 - **חוב שנוצר בדרך מרמה או הנובע מעבירת גנבה או מעבירת מין או אלימות חמורה כהגדרתה בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001;**
 - **חוב מזונות שהחבות בו היא לפי פסק דין (בכפוף לאמור בסעיף 27.3 להלן).**
- 27.3. למרות האמור לעיל, בנסיבות חריגות ומיוחדות המצדיקות זאת, ישקול הממונה להמליץ, בהתאם לסעיף 175(ב) לחוק, כי ההפטר יחול על כל או חלק מחובות העבר שלהלן:
- **ריבית, קנס או תשלום אחר בשל אי תשלום במועד של תשלום עונשי שנוספו או הוטלו בתקופה שקדמה למועד מתן הצו לפתיחת הליכים.**
- הממונה יגבש את המלצתו בהקשר זה בהתחשב בנסיבות האישיות של החייב, בסיבות שהביאו לאי התשלום במועד ובשיקולי השיקום הכלכלי. כך, בין היתר, ישקול הממונה בחיוב המלצה כאמור במקרים בהם אי התשלום במועד נבע מחדלות הפירעון של החייב וממצב סוציו-אקונומי קשה.
- **חוב מזונות שהחבות בו היא לפי פסק דין.**
- הממונה יגבש את המלצתו בהקשר זה בהתחשב בכלל נסיבות המקרה, לרבות גילו של החייב, מצבו הבריאותי, כושר ההשתכרות הנוכחי של החייב וצפי לשיפור עתידי, מצבו האישי והמשפחתי, מועד ונסיבות היווצרות חוב המזונות, גילם ומצבם הכלכלי של הזכאים למזונות לרבות הנכסים שברשותם, תום הלב של החייב, ההליכים שננקטו לגביית חלק מהחוב, ועוד.

² "תשלום עונשי" – קנס או עיצום כספי וכל תשלום אחר שהוטל כעיצום על החייב בידי רשות שיפוטית או רשות מנהלית בשל הפרה של חיקוק, ולמעט ריבית פיגורים או קנס פיגורים שהתווספו לתשלום שאינו עונשי (סעיף 4 לחוק). בהתאם להגדרת "חוב עבר" חוב זה כולל גם קנס שהוטל לאחר מועד הצו לפתיחת הליכים, כאשר מועד ביצוע העבירה נעשה טרם מועד זה.

במידה והממונה החליט להמליץ כי ההפטר יחול על חובות כאמור, ישקול אם להמליץ בנוסף על הצבת **תנאים להחלת ההפטר** במקרים המצדיקים זאת.

27.4. הממונה ישקול להמליץ כי **ההפטר לא יחול על חוב שמקורו בחובת פיצויים לפי סעיף 77 לחוק העונשין**, בהתאם להוראות סעיף 175(ג) לחוק, במקרים המצדיקים זאת בהתחשב במהות העבירה שבשלה הוטלו הפיצויים, חומרתה ונסיבותיה.

28. המלצה על הוראות נוספות שיכללו בצו לשיקום כלכלי

28.1. המלצה על צו לשיקום כלכלי הכולל הפטר לאלתר

א. במסגרת המלצה כאמור ימליץ הממונה כי תיכללנה בצו לשיקום כלכלי גם ההוראות הבאות: ממועד מתן ההפטר לאלתר פטור החייב מחובות העבר כאמור בסעיף 174 לחוק, למעט חובות שנקבע בצו לשיקום כלכלי שההפטר לא יחול לגביהם.

ב. הגבלות שחלו על החייב לפי סעיף 142 עד למועד הצו לשיקום כלכלי, ככל שחלו, בטלות בזאת, לרבות ההגבלה כלקוח מוגבל מיוחד כמשמעותו בחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981, הגבלת השימוש בכרטיס חיוב כהגדרתו לחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986, וכן ההגבלה מקבלה או החזקה של דרכון ישראלי או תעודת מעבר לפי חוק הדרכונים, התשי"ב-1952 ומהארכת תוקפם.

ג. יבוטל עיכוב היציאה מן הארץ שהוטל על החייב. משטרת הגבולות תמחק מרישומיה את צו עיכוב היציאה מן הארץ כנגד החייב.

ד. כל ההליכים המשפטיים שנפתחו וננקטו כנגד החייב בגין חובות העבר עד ליום מתן הצו לפתיחת הליכים מבוטלים בזאת, למעט ההליכים בגין חובות עבר אשר נקבע בצו לשיקום כלכלי שההפטר לא יחול עליהם או הליכים שבית המשפט אישר להמשיך בהתאם להוראות סעיף 121(3) לחוק.

ה. כל תיקי ההוצאה לפועל שנפתחו כנגד החייב בגין חובות העבר עד ליום מתן הצו לפתיחת הליכים יסגרו וההליכים שנקטו בהם יבוטלו, למעט תיקי הוצאה לפועל בגין חובות עבר אשר נקבע בצו לשיקום כלכלי שההפטר לא יחול עליהם. בהליכי הוצאה לפועל בהם קיימים חייבים נוספים ייגרע שמו של החייב.

ו. במידה ומומלץ על מימוש נכסים לקופת הנשייה לאחר מתן ההפטר- על החייב חל איסור, לאחר מועד ההפטר, לבצע כל פעולה בנכסי קופת הנשייה אשר נקבע בצו לשיקום כלכלי שהם ימומשו או יפדו והם טרם מומשו או נפדו עד למועד מתן ההפטר. הערה על איסור ביצוע פעולות בנכס כאמור שנרשמה בפנקס המתנהל על פי דין לא תוסר, אלא לאחר קבלת אישור בית המשפט על מכירת/פדיון הנכס על פי החוק או קבלת החלטה אחרת המתייחסת להסרת ההערה.

ז. במידה ומומלץ כי נכסים שיוקנו לחייב לאחר מתן ההפטר יכללו בנכסי קופת הנשייה- על החייב לדווח לממונה ולנאמן על כל נכס, שנקבע בצו לשיקום כלכלי כי הוא שייך לנכסי קופת הנשייה אף אם יוקנה לו/ה לאחר מועד מתן ההפטר, מיד עם

הקנייתו לחייב. כן חל איסור על החייב לבצע בנכסים אלה כל פעולה, ועליו להעבירו לקופת הנשייה בהתאם להוראות הממונה ו/או הנאמן.

ח. על החייב להעביר לקופת הנשייה כל נכס מסוג כלשהו שהיה שייך לו במועד מתן הצו לפתיחת ההליכים או הוקנה לו לפני מתן ההפטר והוא חלק מנכסי קופת הנשייה, לרבות זכויות בעיזבון, אשר לא דווח על ידו ולא צוין בצו לשיקום כלכלי. הנכס יועבר לקופת הנשייה מיד עם גילוי ובהתאם להוראות הממונה ו/או הנאמן. כן חל איסור על החייב לבצע בנכסים אלה כל פעולה.

ט. אין במתן ההפטר כדי לגרוע מחובת החייב לסייע לנאמן ולשתף עמו פעולה כאמור בסעיף 138 לחוק, ולקיים את תנאי הצו לשיקום כלכלי החלים גם לאחר ההפטר, לרבות חובת הדיווח והעברת הנכסים המפורטים לעיל, והחובה לעשות את כל הנדרש לשם מימוש נכסי קופת הנשייה וחלוקתם בין הנושים.

י. הפרה על ידי החייב של הוראות הצו לשיקום כלכלי או הוראות החוק החלות לאחר ההפטר, לרבות החובות המפורטים לעיל, עלולים להביא לביטול למפרע של ההפטר שניתן לחייב ולשינוי הצו לשיקום כלכלי, לפי סעיף 176 לחוק ובכלל זה קביעת חובת תשלומים והשבת ההגבלות שהוסרו.

יא. הסתרת נכסים על ידי החייב או אי מסירת מידע שהחייב נדרש למסור לפי הוראות החוק, או מסירת מידע חלקי או כוזב לנאמן או לממונה, עלולים להוות עבירה פלילית שדינה מאסר, בהתאם להוראות סעיף 346 לחוק.

28.2. המלצה על צו לשיקום כלכלי אשר כולל תכנית פירעון

במסגרת המלצה כאמור, ימליץ הממונה לכלול בצו לשיקום כלכלי גם הוראות כדלקמן:

א. בתקופת התשלומים על החייב לעמוד, בנוסף לחובות ולהגבלות המפורטות בצו לשיקום כלכלי, בכל החובות מכוח החוק, התקנות והוראות הממונה, לרבות חובת הגשת דוחות על הכנסות והוצאות ודיווחים אחרים, החובה מכוח סעיף 138 לחוק לשתף פעולה עם הנאמן, לעשות את כל הנדרש לשם מימוש נכסי קופת הנשייה וחלוקתם בין הנושים ולהודיע על כל שינוי בפרט הנוגע למצבו הכלכלי שדיווח עליו, ועוד.

ב. על החייב להעביר לקופת הנשייה כל נכס מסוג כלשהו שהיה שייך לו במועד מתן הצו לפתיחת ההליכים או שהוקנה לו עד מועד מתן הצו לשיקום כלכלי, לרבות זכויות בעיזבון, אשר לא דווח על ידו ולא צוין בצו לשיקום כלכלי זה. הנכס יועבר לקופת הנשייה מיד עם גילוי ובהתאם להוראות הממונה ו/או הנאמן. כן חל איסור על החייב לבצע בנכס כאמור כל פעולה.

ג. על החייב לדווח לממונה ולנאמן על כל נכס מסוג כלשהו שיוקנה לו עד לתום תקופת התשלומים, לרבות זכויות בעיזבון, מיד עם הקנייתו לחייב. על החייב חל איסור

לבצע בנכס כאמור כל פעולה, והוא יעבירם לקופת הנשייה בהתאם להוראות הממונה ו/או הנאמן.

ד. במידה והומלץ כי נכס מנכסי קופת הנשייה ימומש או יפדה לאחר תקופת התשלומים, גם לאחר שינתן לחייב ההפטר, יחול על החייב איסור לבצע כל פעולה בנכסי קופת הנשייה אשר טרם מומשו או נפדו במועד מתן ההפטר. הערה שנרשמה בפנקס המתנהל על פי דין על איסור ביצוע פעולות בנכס כאמור, לא תוסר אלא לאחר קבלת אישור בית המשפט על מכירת/פדיון הנכס על פי החוק או קבלת החלטה אחרת המתייחסת להסרת ההערה.

ה. במידה והומלץ כי נכסים שיוקנו לחייב לאחר תום תקופת התשלומים יכללו בנכסי קופת הנשייה- על החייב לדווח לממונה ולנאמן על כל נכס, שנקבע בצו לשיקום כלכלי כי הוא שייך לנכסי קופת הנשייה אף אם יוקנה לו/ה לאחר מועד מתן ההפטר, מיד עם הקנייתו לחייב. כן חל איסור על החייב לבצע בנכסים אלה כל פעולה, ועליו להעבירו לקופת הנשייה בהתאם להוראות הממונה ו/או הנאמן.

ו. הפרה על ידי החייב של תנאי מתנאי הצו לשיקום כלכלי או של הוראות החוק, לרבות החובות המפורטות לעיל, או שינוי נסיבות או גילוי עובדות חדשות, עלולים להוביל לשינוי הצו לשיקום כלכלי בהתאם לסעיף 170 לחוק, או לביטול הצו לפתיחת הליכים בהתאם לסעיף 183 לחוק.

ז. שינוי הצו לשיקום כלכלי כאמור עשוי לכלול בין היתר הארכת תקופת התשלומים לתקופה נוספת או קביעת תקופת תשלומים שאינה קצובה בזמן ו/או השבת ההגבלות שהוסרו, לפי סעיף 170(א) ו-(ב) לחוק.

ח. לאחר ההפטר, התנהלות כאמור עשויה להוביל לביטול למפרע של ההפטר שניתן לחייב ולשינוי הצו לשיקום כלכלי, לפי סעיף 176 לחוק, ובכלל זה קביעת חובת תשלומים והשבת ההגבלות שהוסרו.

ט. הסתרת נכסים על ידי החייב או אי מסירת מידע שהחייב נדרש למוסרו לפי הוראות החוק, או מסירת מידע חלקי או כוזב לנאמן או לממונה, עלולים להוות עבירה פלילית שדינה מאסר, בהתאם להוראות סעיף 346 לחוק.

הילה גולברי בר-און, עו"ד
ב"כ הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי
מנהלת המחלקה המשפטית